

**Türkiye Cümhuriyetile Irak Hükûmeti arasında münakit ikamet mukavelenamesi-
nin tasdiki hakkında kanun**

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân: 9/VI/1932 - Sayı: 2120)

No.
2003

Kabul tarih
4 - VI - 1932

BİRİNCİ MADDE - Irak Hükûmetile Ankara'da 9 kânunusarı 1932 tarihinde imzalanan ikamet mukavelenamesi kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İşbu kanunun terasına İera Vekilleri Heyeti memurdur.

6 baziran 1932

TÜRKİYE İLE IRAK ARASINDA İKAMET MUKAVELESİ

Bir taraftan,

Türkiye Cümhuriyeti Reisi Hazretleri
ve diğer taraftan,

Haşmetlû Irak Kıraltı Hazretleri

İki memleket arasında teymünnen mevat dostluk tabatlarını talı ve ve Yüksek âkıl' iden her birinin tebaasına ve şıketlerine diğer taraf ülkesinde ikamet ve icravî tene edebilmeleri şartlarını tesbit etmek ve kezalık kazâi urura ve malî tekâlîfe muteallık mesai'i tanzim çilemek arzusu ile aynen mütehassis olarak bir ikamet mukavelesi aktine karar vermişler ve muahhasları olmak üzere

Türkiye Cümhuriyeti Reisi Hazretleri

İktisat vekılı ve Bardur mebusu Mustafa Şeret Beyefendi,

Irak Kıraltı Hazretleri

Irak Hükûmeti Vuzera Meelısı Reisi ve Rafidein yüksek misanımın ikamet şartlarının hân hî Ferik Nuri Eissaid Paşa Hazretlerini,

Tayin buyurmuşlardır

Müşarileyhim, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhıvetnamelerini vukdığımı tebliğ etmekten sonra atideki ahkâmı kararlaştırmışlardır

Madde — 1

Her iki memleket tebaasına ve şıketlerine diğer memleket arazisinde tatbik edilecek ikamet ve meksû aram şartlarına ve kezalık malî tekâlîf ve kazâi salâhiyet dahil olduğu halde bilûnum adlı meseile muteallık hususlarda Türkiye Irak ve Irak Türkiyeye en ziyade mazharı müsaade üçüncü memlekete bahsedilmiş veya edilecek olan muamelevi aynen bahşedecektir

İşbu muahhedenin hükümlerinden hiç biri iki memlekette her birinin cenebilerin muhaceretini muteallık kavamin ve nizamatı mevedesi, yahut iki memlekette her birinin bu mahiyette kavamin ve nizamnameler neşretmek hakkı üzerinde her hangi bir tesiri haiz olduğu suretinde tefsir olunmaya caktır.

Irakın mucavir Arap Devletlerine pasaport ve vize hususunda bahşettiği veya edeceği busus

müsaadelere gelince; Türkiye bunlardan en ziyade mazharı müsaade millet esasına istinaden istifadeyi ancak mütekabiliyet şartıyla talep edecektir.

Emvali gayrimenkuleye tasarruf hakkı hususunda Yüksek Âkit taraflar tebaası diğer taraf ülkesinde iki memleketin meri kanunları ahkâmı dahilinde en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden müstefit olacaklardır.

Bu hükmün tatbiki tam mütekabiliyet şartına muallâktır.

Madde — 2

Türkçe Arapça ve Fransızca lisanlarında tanzim edilen işbu mukavele tasdik edilecek ve tasdiknameler en yakın bir zamanda Bağdatta teati edilecektir.

Mukavele tasdiknamelerin teatisinden on beş gün sonra meriyete girecek ve bir sene vacibülittiba olup Yüksek Âkit taraflardan biri canibinden feshedilmezse zımnî bir surette meriyette kalacaktır.

Fesih takdirinde, mukavele, hükümden ıskat için Yüksek Âkitlerden birinin bu bapta arzusunun diğer tarafa tebliğ ettiği tarihten itibaren daha üç ay meriyette kalacaktır.

Bu mukavelenin tatbik ve tefsiri hakkında her hangi ihtilâf zuhurunda Fransızca metni muteber olacaktır .

Yukarıdaki ahkâmı tasdik etmek üzere murahhaslar işbu mukavelenameyi imza etmişler ve mühürlemişlerdir.

Ankarada bin dokuz yüz otuz iki senesi kânunusanişinin dokuzuncu gününü tanzim edilmiştir.

M. Şeref Nuri Essaid

<i>Cümhuriyet Reisiğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	5 - VI - 1932 ve 1/234
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisiğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	6 - VI - 1932 ve 4/401
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 6 2 8 218,359:360 9 62,65,74:75,85:87